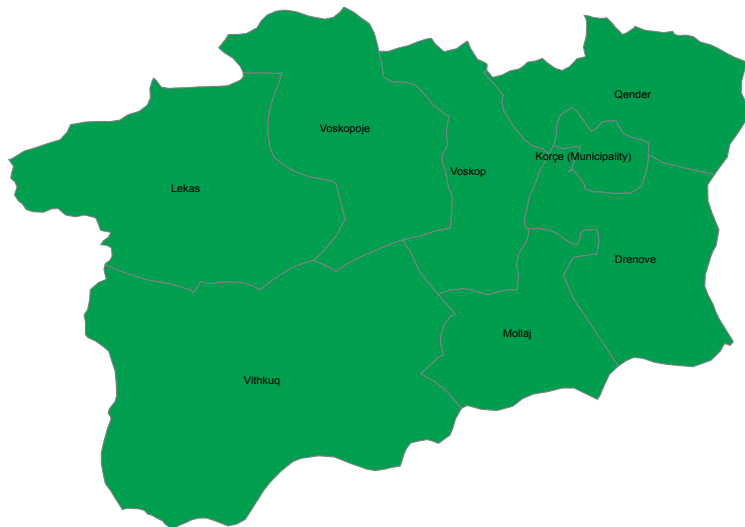

“TË BUXHETOJMË PËR RININË ME RININË”

Bashkia Korçë

Kjo analizë u përgatit nga Observatori për të Drejtat e Fëmijëve dhe të Rinjve, në emër të rrjetit të organizatave “Zëri i të rinjve”, me mbështetjen e UNFPA-së.

Dhjetor 2018

Autor:

Observatori për të Drejtat e Fëmijëve dhe të Rinjve

© Aplikimet për leje për të shumëfishuar ose përkthyer pjesë nga ky publikim duhet të dërgohen në:

Observatori për të Drejtat e Fëmijëve dhe të Rinjve (Observatori)

Rr. "Blv. Bajram Curri" Nd. 136, H. 14, Ap. 1

Njësia Administrative Nr 5, 1019, Tiranë, Shqipëri

Tel: 00355 42 258 987

Email: info@observator.org.al

Webmail: www.observator.org.al

Kjo analizë u realizua në kuadër të zbatimit të programit "Për ngritjen, koordinimin dhe zgjerimin e platformës advokuese të shoqërisë civile mbi çështjet e Konferencës Ndërkombëtare për Popullsinë dhe Zhvillimin (ICPD) dhe Objektivat e Zhvillimit të Qendrushëm (SDGs)". Publikimi u realizua me mbështetjen e "Fondit për Rezultate të Përbashkëta nga UN DOCO".

EKSPERTE E ANALIZËS

Monika Kocaqi

EKIPI MENAXHUES

Elma Tërshana

Eridjona Vallja

Andi Rabiaj

Marina Jorgji

SUPERVIZUESE

Elida Nuri

Një falenderim i shkon stafit të **Bashkisë së Korçës**, që ka bashkëpunuar me Observatorin dhe ka mundur të dhënat ndër vite mbi aktivitetet dhe buxhetin e planifikuar dhe realizuar për të rejtat dhe të rinjtë. Në veçanti, falenderojmë Z. Sotiraq Filo – Kryetar i Bashkisë Korçë, Znj. Benila Themeli – Nënkryetare e Bashkisë Korçë, Znj. Aida Kristo – Përgjegjëse për Hartimin dhe Implementimin e Projekteve për Turizmin.

Përmbajtja e këtij publikimi është përgjegjësi e Observatorit në emër të rrejtit të organizatave "Zëri i të rinjve". Opinionet e shprehura këtu janë të autorëve/eve dhe nuk pasqyrojnë domosdoshmërisht opinionet e UNFPA-së.

PËRSE BUXHETIMI “PËR RININË” DHE “ME RININË”?

Rinia në Shqipëri është pjesë e programit dhe politikave të qeverisë dhe citohet si grup prioritar në dokumenta të veçantë të hartuar për këtë qëllim. Ofrimi i një tërësie shërbimesh dhe informacionesh edukuese në fushën e shëndetësisë, arsimit, punësimit, zhvillimit ekonomik, kulturës, sportit, argëtimit, mjedisit e vullnetarizimit, si dhe angazhimi i rinisë në proceset planifikuese e vendimmarrëse, është domosdoshmëri¹. Këto shërbime mund dhe duhet të ofrohen kryesisht nga njësitë bazë të vetëqeverisjes vendore (bashkitë), të cilat janë më afër qytetar/eve dhe njohin më mirë nevojat e tyre.

Të rejat dhe të rinjtë duhet të jenë pjesë e iniciativave planifikuese e zhvilluese të ndërmarra si në nivel qendror, ashtu edhe nga njësitë e vetëqeverisjes vendore, sidomos nga bashkitë.

Ligji 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” në nenin 38, pika 2 kërkon shprehimisht që, pas finalizimit të projekt dokumentit të programit buxhetor afatmesëm të rishikuar, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore të marrë masa për publikimin e tij dhe më pas të organizojë seanca dëgjimore me komunitetin dhe grupet e interesit². Në këtë kuadër, bashkitë mund dhe duhet të mbështetin iniciativat planifikuese buxhetore për të rejat dhe të rinjtë në linjë me nevojat e këtij grupi, duke u udhëhequr dhe zbatuar legjislacionin në fuqi dhe dokumentat kryesorë strategjikë të hartuar për këtë qëllim. Si dy nga më të rëndësishmet mund të përmendim:

1. Ligji 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore” si një nga ligjet bazë mbi të cilin organizojnë punën dhe funksionojnë njësitë e vetëqeverisjes vendore, ka të shprehur qartësisht detyrimin dhe përgjegjësinë për trajtimin me prioritet të rinisë. Konkretisht këto detyrime evidentohen në:

- (i) nenin 3, ku përcaktohet misioni i vetëqeverisjes vendore, në pikat d), dh) dhe f) sipas të cilave realizimi i shërbimeve duhet të bëhet në forma të përshtatshme, bazuar në nevojat e antar/eve të bashkësisë, në përputhje me standardet e kërkuara me ligj apo akte të tjera normative, si dhe përmes nxitjes efektive të pjesëmarrjes gjithëpërfshirëse të bashkësisë në qeverisjen vendore;
- (ii) nenin 23, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e infrastrukturës dhe shërbimeve publike (kryesisht në mirëmbajtjen e institucioneve arsimore apo zhvillimin e aktiviteteve edukuese e promovuese në fushën e shëndetësisë, etj);
- (iii) nenin 24, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e shërbimeve sociale;
- (iv) nenin 25, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e kulturës, sportit dhe shërbimeve argëtuese;
- (v) nenin 26, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e mbrojtjes së mjedisit;
- (vi) nenin 28, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e zhvillimit ekonomik vendor;
- (vii) nenin 29, ku përcaktohen funksionet e bashkisë në fushën e sigurisë publike.

Garantimi i pjesëmarrjes publike të grupeve të ndryshme shoqërore në procesin e vendimmarrjes shprehet qartësisht edhe në nenin 16 të këtij ligji, ku përcaktohet detyrimi për konsultime publike në njësitë e vetëqeverisjes vendore.

2. Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë (PKVR) 2015-2020, miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 383, datë 6 maj 2015, është një ndër dokumentat kryesorë që udhëheq punën e qeverisjes qendrore, si dhe të njëjsteve të vetëqeverisjes vendore për veprime dhe masa për të rejat dhe të rinjtë në Shqipëri.

¹Fushat e mësipërme përbëjnë dhe thelbin e objektivave të përgjithshme të Planit Kombëtar të Veprimit për Rininë 2015-2020

²Ligji Nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”, neni 38, pika 2, fq. 16

Qëllimi i këtij plani është zhvillimi dhe koordinimi i politikave ndërsektoriale rinore në edukim, punësim, shëndetësi e kulturë, si dhe forcimi i pjesëmarrjes së të rejave e të rinjve në jetën shoqërore dhe proceset vendimmarrëse. Misioni i Planit Kombëtar të Veprimit për Rininë 2015-2020 qartësisht evidenton nevojën për *“përmirësim të cilësisë së jetës së të rejave e të rinjve dhe forcim të statusit të tyre, përmes zhvillimit të më shumë mundësive në edukim, punësim, shëndetësi, kulturë, si dhe rritje të pjesëmarrjes së plotë të tyre në shoqëri dhe vendimmarrje”*³. Bazuar mbi këtë dokument strategjik, njësitë e vetëqeverisjes vendore duhet të hartojnë dhe zbatojnë planet e tyre të veprimit në nivel vendor, duke synuar përbushjen e misionit dhe qëllimit të sipërcituar.

SI PARAQITET SITUATA NË BASHKINË KORÇË?

Në planifikimet dhe ndërhyrjet në shërbim të komunitetit, pra përfshirë edhe rininë, Bashkia Korçë orientohet, veç të tjerash, përmes: (i) Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 dhe (ii) Planit të Përgjithshëm Vendor 2016-2031. Njëkohësisht Bashkia Korçë ka përgatitur dhe është në proces shqyrtimi për miratim të një sërë dokumentesh strategjikë, të tillë si:

- Strategjia e Shërbimeve Sociale, Strategjia dhe Plani i Veprimit për Përfshirjen Sociale (duke u ripunuar me UNICEF)
- Plani i Veprimit për Barazinë Gjinore 2018-2020 (i cili është miratuar në këshill bashkiak rishitazi dhe është hartuar në përputhje me Kartën Evropiane për Barazi të burrave dhe grave në jetën vendore⁴, ku parashikohen një sërë veprimesh specifike që targetojnë të rejtat dhe të rinjtë në fushën e vendimmarrjes, shëndetësisë, punësimit, arsimit, kulturës e sportit), etj.
- Ndërsa në terma buxhetorë, Bashkia Korçë vepron në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe përgatit Planet Buxhetore Afatmesme (konkretisht është miratuar ky plan për periudhën 2018-2020), mbi bazën e të cilit, në përputhje me ligjin për financat e vetëqeverisjes vendore, bëhet dhe planifikimi buxhetor vjetor.

Bazuar në informacionin e dhënë nga bashkia, situata në lidhje me të rejtat dhe të rinjtë paraqitet si në vijim:

- Bashkia Korçë *nuk disponon një shifër të saktë* të numrit të të rejave dhe të rinjve të grupmoshës 15-29 vjeç.
- Në Korçë ka gjithsej 12 (dymbëdhjetë) shkolla të mesme, nga të cilat 3 (tre) shkolla të mesme publike, 4 (katër) shkolla të mesme private dhe 5 (pesë) shkolla të mesme profesionale. Gjithashtu, në Korçë ka 1 (një) universitet, 1 (një) qendër shumëfunktionale dhe **1 (një) qendër rinore**.
- *Nuk ekziston një Bord/Këshill Rinor* në Bashki.
- *Nuk ekziston një plan sektorial për rininë* (që të bazohet dhe në Planin Kombëtar të Veprimit për Rininë), por bashkia ka të planifikuara dhe zbaton programe të veçanta për rininë, të cilat janë pjesë e programeve buxhetore afat-mesme. Po kështu, prioritetet për këtë grup janë parashikuar në draft planet e ndryshme të përgatitura nga bashkia, përfshirë dhe në draft Planin e Veprimit për Barazinë Gjinore 2018-2020.
- Në tre vitet e fundit (2015-2017) Bashkia ka realizuar disa programe për të rejtat dhe të rinjtë, konkretisht: punësimi sezonal, praktikant profesional, panairi i punës dhe bursa për gjimnazistët. **Për vitin 2018**, Bashkia po zbaton këto programe për të rejtat dhe të rinjtë: punësimi sezonal, praktikant profesional dhe bursa për gjimnazistët.

³ Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015-2020, fq.9

⁴ http://www.ccre.org/docs/charte_egalite_en.pdf

Gjithashtu në 1.10.2018, Bashkia Korçë së bashku më Drejtorinë Arsimore Rajonale Korçë, Drejtorinë Rajonale të Shëndetësisë ka nënshkruar një Marrëveshje Bashkëpunimi 2 vjeçare ndër sektoriale me *Observatorin për të Drejtat e Fëmijëve dhe të Rinjve, në emër të rrjetit të organizatave "Zëri i të Rinjve"*, me qëllim mobilizimin, integrimin dhe fuqizimin e potencialeve të të rejave dhe të rinjve përmes shërbimeve ndërgjegjësuese, informuese, avokuese e lobuese, në fushat e edukimit, kujdesit, shëndetit dhe punësimit.

- Bashkia *nuk ka njësi apo punonjës të veçantë dedikuar për shëndetin publik dhe as njësi apo punonjës të veçantë dedikuar rinisë.*
- Buxheti i bashkisë dedikuar direkt ose indirekt për rininë është *pjesë e buxhetit të Drejtorisë së Kujdesit Social* si dhe e *Drejtorisë Mbështetëse të Arsimit*. Buxheti për rininë i planifikuar dhe realizuar gjatë tre viteve të fundit *rezulton të ketë pësuar rritje*, siç paraqitet në tabelën në vijim:

VITI	KATEGORIA	BUXHETI I PLANIFIKUAR (LEKË)	BUXHETI I REALIZUAR (LEKË)
2015	Shërbimet Sociale: a) Njësia e menaxhimit të banesave me qëllim social b) Qendra Ditore e Zhvillimit c) Qendra Rezidenciale e Zhvillimit d) Shtëpia e Foshnjës	a) 2,616,000 b) 547,000 c) 309,000 d) 1,585,000	a) 2,065,000 b) 524,000 c) 315,000 d) 1,266,000
	Arsimi (Institucioni NSHMAC)	114,593,000	100,893,000
2016	Shërbimet Sociale: a) Njësia e menaxhimit të banesave me qëllim social b) Qendra Ditore e Zhvillimit c) Qendra Rezidenciale e Zhvillimit d) Shtëpia e Foshnjës	a) 2,616,000 b) 547,000 c) 309,000 d) 1,585,000	a) 2,263,000 b) 530,000 c) 505,000 d) 1,754,000
	Arsimi (Institucioni NSHMAC)	305,924,000	277,321,000
2017	Shërbimet Sociale: a) Njësia e menaxhimit të banesave me qëllim social b) Qendra Ditore e Zhvillimit c) Qendra Rezidenciale e Zhvillimit d) Shtëpia e Foshnjës	a) 3,040,000 b) 550,000 c) 900,000 d) 1,896,000	a) 2,716,000 b) 492,000 c) 829,000 d) 1,610,000
	Arsimi (Institucioni NSHMAC)	129,188,000	83,910,000
2018	Shërbimet Sociale: a) Njësia e menaxhimit të banesave me qëllim social b) Qendra Ditore e Zhvillimit c) Qendra Rezidenciale e Zhvillimit d) Shtëpia e Foshnjës		
	Arsimi (Institucioni NSHMAC)		

- Njoftimet e ndryshme mbi edukimin, trajnimin apo bursat për të rejat dhe të rinjtë pasqyrohen online në faqen e internetit të bashkisë: <http://bashkiakorce.gov.al>. Gjithashtu, informacioni për të rejat dhe të rinjtë kryesisht mbi mundësitë e shkollimit të tyre në Evropë, jepet përmes Këndit të BE-së.
- Bashkia **nuk ka bërë ndonjë vlerësim/anketim për të identifikuar nevojat dhe prioritetet** e të rejave dhe të rinjve në Korçë. Këshilli Bashkiak **nuk ka organizuar ndonjë seancë dëgjimore të veçantë për problemet e rinisë** por të rejat dhe të rinjtë ftohen të jenë të pranishëm në seancat dëgjimore që organizohen në përgjithësi për tematikat e qytetit. Kur pyetet për rëndësinë e aktiviteteve me fokus shëndetin seksual e riprodhues, si dhe ato sensibilizuese për shëndetin dhe kujdesin shëndetësor, bashkia i vlerëson si aktivitete të rëndësishme, së bashku me: krijimin e Bordeve/ Këshillave konsultues të përbashkët ndërmjet bashkisë dhe organizatave rinore; pasjen e një manuali shpjegues për të rejat e të rinjtë për t'u njohur me të drejtat e tyre mbi shëndetin e kujdesin shëndetësor; shkëmbimin e eksperiencave mes të rejave e të rinjve nga bashki të ndryshme me ndërmjetësimin e drejtuesve vendorë, e të tjera.

Ndërkohë, nga një anketim i kryer nga UNFPA me ekspertizën e Observatorit për të Drejtat e Fëmijëve dhe të Rinjve, me 100 të reja e të rinj të bashkisë Korçë (55% vajza dhe 39% nga zonat rurale konkretisht nga Pojani, Maliqi, Voskopoja dhe Bulgareci), gjatë periudhës korrik-gusht 2018, rezulton se:

- Afërsisht **1 në 12 të reja dhe të rinj** kanë dëgjuar se çfarë janë Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm (Sustainable Development Goals - SDGs), por **asnjë prej të rejave e të rinjve të zonave rurale nuk ka dëgjuar për to. Organizatat e Shoqërisë Civile (OSHC)** janë burimi kryesor i marrjes së këtij informacioni nga 33% e të rejave dhe të rinjve të zonave urbane. **Shkolla dhe Interneti** janë cituar gjithashtu si burim informacioni për të rejat dhe të rinjtë (në masën 25% secila), së bashku me **familjen** (në 17% të rasteve) ndërkohë që institucionet vendore nuk janë përmendur në asnjë rast si burim informacioni për të rejat dhe të rinjtë, në lidhje me SDG-të.
- Vetëm **13% e të rejave dhe të rinjve të grupmoshës 24 – 29 vjeç** shprehen se **janë përfshirë pjesërisht në arritjen e SDG-ve**, ndërsa **26% e të rejave dhe të rinjve** të grupmoshave të ndryshme shprehen se **dëshirojnë të përfshihen, por nuk kanë informacionin e nevojshëm se si** mund të ndodhë kjo gjë.
- Vetëm **1% të reja dhe të rinj nuk kanë marrë ndonjëherë informacion** mbi shëndetin seksual dhe riprodhues.
- **Shumica e të rejave dhe të rinjve (64%)** shprehen se informacioni i marrë në shkollë mbi shëndetin seksual dhe riprodhues është **pjesërisht i mjaftueshëm. Mbi 6% e të rejave dhe të rinjve në zonat urbane** shprehen se informacioni i marrë në shkollë mbi shëndetin seksual dhe riprodhues është **i mjaftueshëm**, përkundrajt **1% të të rejave dhe të rinjve në zonat rurale**. Shumica e të anketuarve që shprehen se informacioni i marrë është i pamjaftueshëm janë djem.
- **8% e të rejave dhe të rinjve në zonat rurale dhe 3% e të rejave dhe të rinjve në zonat urbane nuk flasin me prindërit** e tyre mbi çështjet e shëndetit seksual dhe riprodhues. Pjesa më e madhe e të rejave dhe të rinjve të anketuar (62% në zonat rurale dhe 10% në zonat urbane) shprehen se **nuk mund** të flasin me prindërit e tyre mbi çështjet e shëndetit seksual dhe riprodhues dhe se më e lehtë për ta është të komunikojnë me shokët/shoqet (38% në zonat urbane dhe 21% në zonat rurale). **3% e të rejave dhe të rinjve në zonat rurale** shprehen se **prindërit nuk i lejojnë** të komunikojnë mbi shëndetin seksual dhe riprodhues në familjet e tyre.

- **1 në 12 të reja dhe të rinj** janë në dijeni të programeve / prioriteteve të bashkisë në lidhje me rininë (kryesisht vajzat në zonat urbane, në masën 11%). Ndërsa grupi më pak i informuar janë vajzat dhe djemtë nga zonat rurale (në të njëjtën masë, 5%).
- Shumica e të rejeve dhe të rinjve (80% në zonat urbane dhe 97% në zonat rurale) shprehen se **nuk kanë marrë ndonjëherë pjesë në takimet** që bashkia ka zhvilluar me të rejat dhe të rinjtë për përcaktimin e prioriteteve të zhvillimit të zonës. Vetëm 11% e të rejeve dhe të rinjve në zonat urbane (shumica vajza) shprehen se **marrin pjesë ndonjëherë** në takimet e bashkisë. Zyra e administratës (për 33% të të rejeve dhe të rinjve të zonave rurale), dhe faqja e internetit e bashkisë (për 28% të të rejeve dhe të rinjve nga zonat urbane) janë mjetet më të përdorura për marrjen e informacionit nga bashkia. Njoftimet publike dhe broshurat mbeten gjithashtu mjete informuese të përdorura nga të rejat dhe të rinjtë.
- **Aktivitetet informuese, ndërgjegjësuese dhe argëtuese, takimet e vazhdueshme informuese dhe trajnimet** janë programet më të preferuara që të rejat dhe të rinjtë do të donin të përfitonin nga bashkia e Korçës. Gjithashtu të rejat dhe të rinjtë kanë identifikuar si shërbime të preferuara edhe ofrimin e ambienteve sportive, punësimin, qendrën rinore, e-shërbimet (online) si edhe ofrimin e bursave.

ÇFARË MUND TË PËRFSHIHET NË BUXHETIN E VITIT 2019 PËR RININË?

Bashkia Korçë, në përmbushje të detyrimeve dhe përgjegjësi të saj për përmirësimin e situatës së të rejeve dhe të rinjve korçar/e, si dhe në zbatim të Planit Kombëtar të Veprimit për Rininë 2015-2020, mund të përfshijë në planifikimin buxhetor për vitin 2019 disa nga veprimet që përshkruhen në vijim:

QËLLIMI	VEPRIMI / PROJEKTI	KOHËZGJATJA	TREGUES	KOMENTE BASHKIA KORÇË
1. Nxitja dhe pjesëmarrja e të rejeve dhe të rinjve në proceset dhe vendimmarrjet demokratike	1.1. Krijimi i Bordit/ Këshillit Rinor duke respektuar balancën gjinore si dhe përfaqësimin e të rejeve dhe të rinjve nga grupe të pafavorizuara (persona me aftësi të kufizuara, minoriteti Rom, Egjiptjan, komuniteti LGBTI, etj).	- Janar 2019: Krijimi i Bordit Këshillimor - 2019 - e në vijim: Aktivizimi i këtij Bordi në mbledhjet dhe proceset vendimmarrëse të bashkisë	- Lista e antarë/eve të Bordit Këshillimor Rinor, publikuar në faqen e internetit të bashkisë. - Pjesëmarrja dhe diskutimi i tyre pasqyruar në proces-verbalet e mbledhjeve përkatëse.	Bashkia Korçë po merr masa që Bordin e Këshillit Rinor ta ketë të ngritur dhe aktiv gjatë vitit 2019.
	1.2. Përfshirja e dimensionit gjinor dhe rëndësisë së pjesëmarrjes së barabartë në përfaqësimin dhe jetën politike, në sesione për edukimin qytetar, në shkollat publike (të mesme)	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve me fokus diskriminimin gjinor dhe përfshirjen e rinisë në vendimmarrje, të organizuara nga bashkia në shkollat e mesme të qytetit.	Bashkia Korçë do të tregohet e kujdesshme në zgjedhjen e anëtarëve të Bordit të Këshillit Rinor për të respektuar barazinë gjinore, si dhe do të organizojë aktivitete në lidhje me fokusin gjinor në bashkëpunim me shkollat e mesme të qytetit. Bashkia Korçë organizon vazhdimisht dëgjesa publike duke pasur në konsideratë respektimin e balancës gjinore.

			<ul style="list-style-type: none"> - Numri i të rejave dhe të rinjve të pranishëm si dhe që japin mendim në mbledhjet e Këshillit Bashkiak apo seancat / dëgjesat publike që organizon bashkia për çështje të ndryshme. 	
	<p>1.3. Takime sensibilizuese me të rejtat e zonave rurale, si dhe me të rejtat me aftësi të kufizuara, mbi rëndësinë e pjesëmarrjes së barabartë të tyre në procesin e votimit (individual e të lirë), në zgjedhjet vendore</p>	Janar – Mars 2019	<ul style="list-style-type: none"> - Numri i takimeve sensibilizuese të organizuara - Numri i pjesëmarrësve disagreguar sipas zonave, moshës, aftësive dhe njësive administrative 	Është në vëmendjen e Bashkisë Korçë që gjatë vitit 2019 të kryejë takime sensibilizuese me të rinjtë në zonat rurale lidhur me procesin e votimit.
<p>2. Nxitja e punësimit të të rejave dhe të rinjve përmes politikave efektive të tregut të punës</p>	<p>2.1. Vlerësimi i kërkesës së tregut të punës dhe traditës apo nevojave specifike të Korçës, në lidhje me kurset e formimit profesional që mund të ofrohen nga Agjensia e Formimit Profesional (AFP) për të rejtat dhe të rinjtë korçar/e.</p>	Janar – Mars 2019	<ul style="list-style-type: none"> - Raporti i vlerësimit të situatës - Propozimet drejtuar AFP dhe Zyrës Rajonale të Punësimit (ZRP) Korçë mbi kurset e reja të formimit profesional që duhet të hapen në Korçë. - Numri i kurseve të reja të hapura nga AFP. 	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
	<p>2.2. Organizimi i takimeve sensibilizuese me të rejtat dhe të rinjtë mbi rëndësinë e ndjekjes së kurseve të formimit profesional të bazuara në nevojat dhe specifikat e zonës.</p>	Prill – Dhjetor 2019	<ul style="list-style-type: none"> - Numri i takimeve të organizuara në shkollë. - Numri i të rejave dhe të rinjve pjesëmarrës/e në këto takime. - Numri i të rejave dhe të rinjve të regjistruar/a në kurset e formimit profesional. 	Në bashkëpunim me Agjencinë e Formimit Profesional (AFP), Bashkia Korçë gjithmonë ka realizuar aktivitete dhe panire mbi rëndësinë e ndjekjes së kurseve të formimit profesional. Vlen të theksohet se Bashkia Korçë ka qënë lehtësues në organizimin e këtyre takimeve duke ofruar lehtësira të ndryshme.

	2.3. Mbështetja e aktiviteteve që nxisin vetëpunësimin e të rejave dhe të rinjve nga zonat rurale	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve vetëpunësuese të mbështetura. - Numri i të rejave dhe të rinjve të vetëpunësuar/a.	Bashkia Korçë mund të mbështesë me grante ose incentive fiskale të rinjtë që vetëpunësohen në zonat rurale.
	2.4. Seminare informuese dhe trajnuese me nxënës/et e shkollave të mesme mbi rëndësinë e të sfiduarit të stërvitjeve gjinore në punësim	Shtator – Nëntor 2019	- Numri i seminareve të organizuara - Lista e pjesëmarrës/eve disagreguar sipas seksit, moshës, klasës dhe njësive administrative	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
3. Nxitja e përfshirjes së të rejave dhe të rinjve në aktivitete mjedisore dhe turistike	3.1. Nxitja e pjesëmarrjes aktive të të rejave dhe të rinjve në hartimin dhe monitorimin e politikave mjedisore dhe turistike në nivel lokal.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i të rejave dhe të rinjve që marrin pjesë aktivisht në seancat e Këshillit Bashkiak, dëgjesat publike apo aktivitete mbi mjedisin, turizmin të organizuara nga bashkia.	Kjo është në fokus në çdo projekt që Bashkia Korçë ka planifikuar për politikat mjedisore dhe turistike.
	3.2. Aktivitete pastrimi, pyllëzimi, riciklimi, promovimi turizmi me qëllim rritjen e sensibilitetit të të rejave dhe të rinjve, si dhe komunitetit në tërësi mbi mbrojtjen e mjedisit.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve sensibilizuese të organizuara. - Numri i aktiviteteve për promovimin e turizmit të organizuara. - Numri i pemëve të mbjella dhe sasia e plehrave të grumbulluara apo ricikluara.	Kjo është në fokus të punës së Bashkisë.
	3.3. Aktivitete sensibilizuese mbi mjedisin dhe ndikimin e tij në shëndetin e gjeneratës së re.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve të zhvilluara. - Numri i të rejave dhe të rinjve pjesëmarrës/e.	Kjo është në fokus të punës së Bashkisë.
4. Nxitja e përfshirjes së të rejave dhe të rinjve në aktivitete artistike e kulturore	4.1. Mbështetje për grupet e reja rinore kulturore dhe artistike (këngë, teatër, animacione)	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i grupeve të reja rinore të mbështetura.	Vazhdimisht Bashkia e Korçës ka përfshirë të rinj në aktivitete artistike-kulturore.

	të krijuara nga të rejtat dhe të rinjtë e shkollave të Korçës dhe përfshirja e tyre në ngjarje apo festa të rëndësishme të qytetit.		- Numri i aktiviteteve të bashkisë në të cilat janë të ftuara dhe kanë performuar këto grupe rinore.	
	4.2. Promovimi i jetës artistike dhe kulturore përmes organizimit të aktiviteteve artistike-kulturore edhe në zonat rurale.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve artistike-kulturore të organizuara me mbështetjen e bashkisë, në zonat rurale, me grupet rinore.	Kjo është në fokus të punës së Bashkisë.
	4.3. Programe sensibilizuese në mediat lokale mbi rëndësinë e pjesëmarrjes së barabartë të të rejave dhe të rinjve, vajzave dhe djemve në veprimtari sportive, artistike dhe kulturore, përfshirë edhe ato që tradicionalisht shihen si aktivitete kryesisht "Femërore" ose "Mashkullore"	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i programeve të realizuara - Përqindja e audiencës së arritur në varësi të shikueshmërisë televizive	Në projektet e planifikuara nga Bashkia Korçë në vitin 2019 ka planifikuar një sërë projektesh sportive ku do t'u vihet theksi pjesëmarrjes së barazisë gjinore dhe promovimi i aktiviteteve të të rinjve.
5. Nxitja e përfshirjes së të rejave dhe të rinjve në aktivitete edukuese shëndetësore	5.1. Aktivitete që promovojnë një kulturë të hapur dhe të lirë rreth shëndetit seksual, për të ulur stigmatizmin dhe diskriminimin.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve të zhvilluara në shkollat e qytetit dhe në zonat rurale. - Numri i të rejave dhe të rinjve që marrin pjesë.	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
	5.2. Krijimi dhe mbështetja e grupeve "edukatorë bashkëmohatarë" ("peer education groups") për nxitjen e organizimit të aktiviteteve edukuese shëndetësore mes të rejave dhe të rinjve në zonat rurale, si dhe në komunitetin Rom, Egjiptjan, LGBTI, etj.	Gjatë gjithë vitit 2019	- Grupet e "edukatorëve bashkëmohatarë" të krijuara - Numri i aktiviteteve të organizuara nga grupet e "edukatorëve bashkëmohatarë" me të rejtat dhe të rinjtë e zonave apo komuniteteve të caktuara	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.

	5.3. Konkurse mes shkollave të mesme mbi rolin e qeverisjes vendore në gësjtje të shëndetit seksual dhe riprodhues.	Gjatë ditëve dedikuar shëndetit përgjatë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve të zhvilluara në shkollat e qytetit dhe në zonat rurale. - Numri i të rejave dhe të rinjve që marrin pjesë.	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
6. Nxitja e përfshirjes së të rejave dhe të rinjve në aktivitetet për arritjen e Objektivave të Zhvillimit të Qendrushëm (Sustainable Development Golas – SDGs)	6.1. Aktivitete informuese mbi SDG-të me qëllim njohjen e tyre dhe sensibilizimin e të rejave dhe të rinjve mbi rolin që mund dhe duhet të luajnë për përbushjen e këtyre objektivave	Gjatë gjithë vitit 2019	- Numri i aktiviteteve me fokus SDG-të, të organizuara nga bashkia në bashkëpunim me Rrjetin “Zëri i të rinjve” dhe shkollat e mesme të qytetit.	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
	6.2. Mbështetja e iniciativës “Rinia korçare për SDG-të”, përmes hartimit dhe financimit për zbatimin e një plani veprimesh konkrete në këtë drejtim	Janar - Qershor 2019: Hartimi i dokumentit të planit të veprimeve për përfshirjen e të rejave dhe të rinjve në arritjen e SDG-ve Korrik – Dhjetor 2019, e në vijim: Zbatimi i planit të hartuar, duke ofruar mbështetjen e duhur financiare, infrastrukturore, etj.	- Dokumenti i Planit të Veprimeve për arritjen e SDG-ve përmes kontributit të të rejave dhe të rinjve korçar/e. - Numri i iniciativave të financuara nga bashkia, për t’u zbatuar nga të rejtat dhe të rinjtë korçar/e në kuadër të SDG-ve	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.
	6.3. Panairi i ideve në kuadër të “Ditës Botërore të Aftësive të të rejave dhe të rinjve”, bazuar në trajnimet e formimit profesional të ofruara mbi bazën e nevojave dhe karakteristikave të zonës	15 Korrik 2019	- Panairi i organizuar në bashkëpunim me AFP dhe ZRP - Numri i ideve të prezantuara - Numri i të rejave dhe të rinjve pjesëmarrës/e	Bashkia Korçë mund të luajë rolin e facilitatorit.

ÇFARË HAPASH DUHET TË HEDHË BASHKIA PARALELISHT ME PËRFSHIRJEN NË BUXHETIN E VITIT 2019 TË DISA PREJ VEPRIMEVE TË PROPOZUARA MË SIPËR?

- Të marrë masa për ngritjen e Bordit/ Këshillit Rinor në përbërjen e të cilit të ketë përfaqësim të barabartë jo vetëm në gjini, por edhe duke respektuar karakteristika të tjera të tilla si vendbanimi, moshja, etnia, nevojat e veçanta, orientimi seksual, etj.
- Të marrë masa të menjëhershme për të siguruar një bazë të saktë të dhënash (databazë) në lidhje me numrin e të rejave dhe të rinjve në qytet dhe zonat rurale pjesë e territorit të bashkisë, duke siguruar që kjo bazë të dhënash të përmbajë detaje mbi gjininë, moshën, nevojat e veçanta të tyre, etninë, etj.
- Të bashkëpunojë me Rrjetin “Zëri i të Rinjve” me qëllim ofrimin e modelit për nxitjen e krijimit të grupeve dhe shoqatave rinore, nga të rejtat dhe të rinjtë e qytetit dhe të zonave rurale pjesë e territorit të bashkisë.
- Të organizojë sesione të hapura dhe dëgjesa publike me fokus të veçantë të rejtat dhe të rinjtë dhe nevojat e tyre. Për të siguruar pjesëmarrjen në këto sesione e dëgjesa, të organizojë fillimisht takime të shkurtra informuese në shkollat e qytetit dhe të zonave rurale, ku të ftohen të rejtat dhe të rinjtë të bëhen pjesë e dëgjesave që do të organizojë bashkia. Në këto takime duhet të paraqitet dhe kalendari i dëgjesave që mendohet të organizohen. Një kopje e këtij kalendari me datat, oraret dhe vendin e organizimit të këtyre dëgjesave, duhet të publikohet edhe në faqen e internetit të bashkisë.
- Të marrë masa për të caktuar një specialist/e që në përshkrimin e punës së saj/tij të ketë detyra që lidhen specifikisht me rininë dhe ndjekjen e prioriteteve të saj, si dhe një specialist/e që në përshkrimin e punës së saj/tij të ketë detyra që lidhen specifikisht me çështje të shëndetit.
- Të marrë masa që të koordinojë aktivitetet shëndetësore, edukuese e kulturore me prioritetet që lidhen me rininë në këto drejtime. Të mundësojë shkëmbime eksperiencash me bashki të tjera ku grupimet rinore janë më aktive.
- Të hartojë një plan veprimi lokal për rininë, ku të përmbliiden të gjitha veprimet e parashikuara në dokumenta të tjerë zhvillimorë të bashkisë, por edhe veprime të tjera të dosmosdoshme për adresimin e çështjeve rinore në fusha të ndryshme. Ky plan veprimi duhet të mbështetet në PKVR 2015–2020 si dhe në draft PVBGJ 2018–2020 (pjesë e këtyre veprimeve janë dhënë në tabelën mësipër me sugjerime për veprimet që duhet të përfshihen në buxhetin e vitit 2019 të bashkisë Korçë, me fokus rininë).

- Të marrë masa që në takimet dhe dëgjesat për përfundimin e buxhetit vjetor 2019, të sigurojë pjesëmarrjen e të rejave dhe të rinjve nga grupe të ndryshme (përfshirë edhe nga grupet e pafavorizuara si Romë, Egjiptjanë, PAK, LGBTI, etj). Bashkëpunimi me rrjetin e organizatave “Zëri i të rinjve” është i domosdoshëm në këtë drejtim, sidomos për të siguruar pjesëmarrjen e të rejave dhe të rinjve nga grupet e ndryshme të sipërcituara, të rejave dhe të rinjve nga zonat rurale, etj.

